

силъ колове, въжя, бравды и другы съчива, съ които кждѣто отывали тутакси разбивали стана и поставяли колца. Якость-та и силата, които были потрѣбны за търпѣние на войнишкы-ты мъчнотии, Римляне-ти нами-рали въ чясты-ты тѣлесны о'бучения. Въ Римъ такывы о'бучения ставали на Марсово поле; тамъ тии ся бияли съ мечеве, хвърляли копия и стрѣлы, търчали и скачяли добрѣ обружени или ся хвърляли въ Тибръ и нѣколко пжти го прѣплуввали. Лични-ти людие, сенатори-ти и консули-ти не оставали назадь отъ млады-ты, и съревнували съ тѣхъ въ силж-тж и бързотж-тж.

Войници-ти, що ся отличяли на бой, добывали наградж вѣнци, които носили на праздникъ. На войводж, що е надвилъ на бой, кога ся врьщаль въ Римъ правили му триумфъ: той влизаль въ града на колесницж, впрѣгнжта съ бѣлы коне; слѣдъ него водили вързаны-ты робие, по тѣхъ вървѣла войска-та, и всичкый градъ изли-заль да го посрѣща.

А главно-то достоинство на римскж-тж войскж ся състояло въ най-стрѣгж подчиненность (дисциплина): рядъ-тѣ и покорность-та ся имали за най-голѣмо нѣщо. (Съ това качество ся отличяваль и всичкый римскый народъ).

Промѣна на нѣравы-ты. Най-напрѣдъ Римляне-ти живѣли въ дървены или глиняны колыбы. Първа работа имъ было орачество-то; сами-ти консули не ся свенили да оржть сами нивы-ты си. Киселець, малко мясо и нѣколко плодове имъ было ѣденіе-то. Баща та съ челядь-тж си былъ самоволень господарь; той могль дору да прави каквото ще съ живота на дѣца-та си; нѣ отъ свож странж без'уврьзно ся покоряваль на закона на царцижж-тж.

По врѣмя животъ-тѣ и характеръ-тѣ на римскый народъ малко по малко ся промѣнилъ. Откакъ Римъ зель да покорява новы земи и да ся обогатѣва съ безбройно иманіе губилъ напрѣдня-та строгость на нѣравы-ты, и зель да ся учи на веселбы и распусть. Боляре-ти единъ отъ другый зели да ся надваряють да правяють